

DECIZIE

16 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

Examinând recursul declarat de către SRL "Bujor-Trans",
în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de
SRL "Bujor-Trans" împotriva lui Pulucciu Ivan cu privire la încasarea datoriei,
împotriva încheierii din 12 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat, prin care
a fost respinsă cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și restituită
cererea de apel depusă de SRL "Bujor-Trans" împotriva hotărârii din 27 iunie 2020
a Judecătoriei Comrat (sediul Vulcănești),

c o n s t a t ă:

La 02 aprilie 2019, SRL "Bujor-Trans" a formulat o cerere de chemare în
judecată împotriva lui Pulucciu Ivan prin care a solicitat încasarea datoriei.

Prin hotărârea din 27 iunie 2020 a Judecătoriei Comrat (sediul Vulcănești)
cererea de chemare în judecată înaintată SRL "Bujor-Trans" a fost admisă respinsă
ca neîntemeiată.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii instanței de fond, SRL "Bujor-
Trans", la 16 septembrie 2020, a contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului,
casarea integrală a hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie
admis. La fel, SRL "Bujor-Trans" a solicitat repunerea în termen a cererii de apel.

În motivarea cererii de repunere în termen a apelului s-a invocat că, cauza a
fost examinată în lipsa societății pârâte, iar hotărârea în cauză fiindu-i adusă la
cunoștință la 03 septembrie 2020.

Prin încheierea din 12 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat, a fost respinsă
cererea de repunere în termenul de declarare a apelului și restituită cererea de apel
depusă de SRL "Bujor-Trans" împotriva hotărârii din 27 iunie 2020 a Judecătoriei
Comrat (sediul Vulcănești).

La 02 noiembrie 2020 (prin oficiul poștal), SRL "Bujor-Trans" a declarat recurs
împotriva încheierii din 12 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat, solicitând
casarea încheierii recurate și restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În susținerea recursului declarat a menționat că, la pronunțarea hotărârii nu a
fost prezent, iar de hotărârea primei instanțe a aflat cu întârziere, fiindu-i expediată

prin poștă.

La 01 decembrie 2020, Pulucciu Ivan, reprezentat de avocatul Glușenco Eugeniu, a depus o referință la recursul declarat de SRL ”Bujor-Trans”, solicitând respingerea acestuia.

Potrivit prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că, încheierea Curții de Apel Comrat a fost pronunțată la 12 octombrie 2020, recepționată la 22 octombrie 2020, iar recursul a fost declarat prin oficiul poștal la 02 noiembrie 2020, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Astfel, recursul s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Colegiul judiciar a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actelor judecătorești contestate. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, cauza Auza Vilho Eskelinen și alții vs Finlanda, hotărârea din 19 aprilie 2007, § 72 – 75, cauza Eriksson vs Suedia, hotărârea din 12 aprilie 2012, § 66, 72, cauza Pönkä vs Estonia, hotărârea din 08 noiembrie 2016, § 33 – 34).

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL ”Bujor-Trans” urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, norma citată prevede expres momentul începerii curgerii termenului de declarare a apelului – data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) al Codului de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să

fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

După cum denotă actele dosarului, dispozitivul hotărârii Judecătoriai Comrat (sediul Vulcănești), a fost pronunțat la 27 iunie 2020.

La fel, este cert și faptul că, SRL ”Bujor-Trans” a fost citat la ședințele de judecată ce au avut loc, recurenta solicitând examinarea cauzei în lipsa ei.

Recurenta SRL ”Bujor-Trans”, a depus cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, la 16 septembrie 2020, respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) al Codului de procedură civilă. Or, din interpretarea corectă a prevederilor normei legale citate, este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Deși, recurenta SRL ”Bujor-Trans” în cerere de repunere în termenul de atac a invocat precum că, a aflat de hotărârea contestată recepționând-o prin poștă la 03 septembrie 2020, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, instanța de apel însă a respins această cerere ca neîntemeiată.

Așadar, alegațiile din cererea de recurs referitoare la faptul că, declararea la 16 septembrie 2020 a apelului se datorează recepționării tardive a hotărârii ceea ce în opinia SRL ”Bujor-Trans” o îndreptățește de a solicita repunerea în termenul de atac, se apreciază critic de către Colegiu, or termenul stabilit de lege pentru exercitarea căii de atac (apelul) se calculează exclusiv din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii.

După cum a fost reiterat supra, SRL ”Bujor-Trans”, fiind anterior citată legal la toate ședințele de judecată, comunicând că și-a expus poziția în scris, a solicitat examinarea cauzei în prima instanță în lipsa ei.

În această ordine de idei, Colegiul de recurs reține că, potrivit art. 100 alin. (3) al Codului de procedură civilă, participanții la proces care au fost citați și nu au participat la ședința de judecată la care a fost amânată judecarea cauzei vor putea invoca lipsa citării ulterioare numai în cazul în care vor demonstra că au fost în imposibilitatea de a cunoaște data judecării cauzei.

Instanța de recurs atestă că, odată citată legal la ședința de judecată și solicitând examinarea în continuare a cauzei civile în lipsa reprezentantului, SRL ”Bujor-Trans” și reprezentanții acesteia urmau cu bună-credință să se intereseze de soarta ulterioară a cauzei intentate la cererea societății și să urmărească rezultatele ședințelor fixate în continuare în cauza menționată.

Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

Urmează a fi menționat caracterul public al informației cu privire la ședințele de judecată fixate într-o cauză civilă, cu privire la rezultatul examinării cauzei și actele judecătorești emise pe marginea acestor cauze. Toată informația respectivă se plasează pe portalul național al instanțelor de judecată. La caz, informația despre amânarea ședinței din 09 iunie 2020, fixarea următoarei ședințe pentru 27 iunie 2020 și rezultatul celei din urmă cu publicarea dispozitivului hotărârii, au fost plasate pe portalul menționat, iar SRL ”Bujor-Trans” urma să urmărească în continuare soarta cauzei proprii la examinarea căreia a decis să nu se prezinte.

Astfel, deși dispozitivul hotărârii a fost pronunțat public la 27 iunie 2020, iar textul hotărârii a fost publicat abia la 18 iulie 2020, Colegiul identifică, la caz, prezumția cunoașterii de către SRL "Bujor-Trans" a rezultatului examinării cauzei proprii și emiterii dispozitivului hotărârii cel puțin din 18 iulie 2020.

În corespundere cu prevederile art. 116 alin. (4) al Codului de procedură civilă, repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

După cum a fost reiterat supra, cunoscând despre o hotărâre defavorabilă, SRL "Bujor-Trans" nu a livrat nici un argument plauzibil din care cauză a așteptat până la 16 septembrie 2020 pentru a-și exercita dreptul de a contesta hotărârea.

Din acest motiv cererea SRL "Bujor-Trans" cu privire la repunerea în termenul de atac al hotărârii a fost corect respinsă de instanța de apel, or din momentul din care societatea trebuia să afle despre o hotărâre defavorabilă, 18 iulie 2020, și până la depunerea cererii de apel, la 16 septembrie 2020, au trecut mai mult de 30 de zile prevăzute de art. 116 alin. (4) al Codului de procedură civilă.

Reținând cele constatate, precum și obligația părților și participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale, SRL "Bujor-Trans" urma să depună cererea de apel în conformitate cu exigențele legii în termenul stabilit de lege.

Completul subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, inter alia, Erik ØVLISEN vs. Danemarca, hotărârea din 30 august 2006, sau Kukkonen vs. Finlanda (nr. 2), hotărârea din 13 ianuarie 2009, § 24).

În același context, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță, de dreptul de a fi audiat (a se vedea, inter alia, Lebedinschi vs. Republica Moldova, hotărârea din 16 septembrie 2015, § 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că, în proceduri civile, o persoană poate cu greu să conceapă preeminența dreptului fără existența posibilității de acces la instanțele de judecată (a se vedea, Golder vs. the United Kingdom, hotărâre din 21 ianuarie 1975; Z and Others vs. the United Kingdom, hotărâre din 10 mai 2001; și Kreuz vs. Poland, hotărârea din 19 iunie 2001).

Totuși, „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi, prin natura sa, supus limitărilor, deoarece dreptul de acces, prin sine, cere reglementare din partea statului. Garantând părților în litigiu un drept efectiv de acces la o instanță care să hotărască asupra „drepturilor și obligațiilor lor cu caracter civil”, articolul 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele care să fie utilizate în acest scop.

În acest sens, Curtea Europeană a statuat că restricția impusă accesului la o instanță judecătorească sau un tribunal nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit (a se vedea, Tinnelly & Sons Ltd and Others și McElduff and Others vs. the United Kingdom, hotărârea din 10 iulie 1998).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție atestă că, soluția emisă de către instanța de apel este una întemeiată legal și în corespundere cu circumstanțele cauzei, or argumentele și probele invocate în susținerea cererii de recurs sunt contrare legislației procesuale și lipsite de relevanță.

Concluzionând cele expuse, Colegiul ajunge la concluzia că cererea de recurs împotriva încheierii din 12 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat, urmează a fi respinsă cu menținerea încheierii instanței de apel.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de SRL "Bujor-Trans".

Se menține încheierea din 12 octombrie 2020 a Curții de Apel Comrat emisă în cadrul cauzei civile intentate la cererea de chemare în judecată depusă de SRL "Bujor-Trans" împotriva lui Pulucciu Ivan cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru